

# НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 12 (958) | Субота, 22 березня 1986 року | Ціна 2 коп.

## ПО КРАЇНІ РІДНІЙ

### Останній екзамен магістралі

Успішно витримала екзамен на надійність головна ділянка трансконтинентального газопроводу Ямбург—Єлець-1. Завершено випробування найпівнічнішого відрізку магістралі, який проходить по Тюменській області. Сталева нитка довжиною 3150 кілометрів зв'язала Ямбурзьке родовище за Полярним колом і центральні райони країни.

Одночасно з укладанням труб провадилась і спорудження компресорних станцій, які забезпечать чітку роботу магістралі. Мине зовсім небагато часу і цінна сировина родовища за Полярним колом почне надходити в газопровідну мережу країни.

### Для пасажирів

Спорудження автовокзалу почалось у Хмельницькому. В будинку, який зводиться за проектом спеціалістів місцевого філіалу інституту «Діпроцивільпромбуд», передбачається максимум зручностей для пасажирів. До їх послуг будуть просторі зали чекання, кімнати відпочинку, всі необхідні служби. Вокзал зможе приймати і відправляти щодня до восьмисот автобусів.

# ПЛЕНУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УТОГ

14 березня 1986 року в м. Києві відбувся черговий X пленум Центрального правління Українського товариства глухих. В його роботі взяли участь голови обласних відділів УТОГ, директори підприємств і об'єднань, що не входять до складу Центрального правління та Центральної ревізійної комісії Товариства. Пленум розглянув такі питання:

1. Про підсумки виконання плану економічного і соціального розвитку Українського товариства глухих за 1985 рік і завдання на 1986 рік у світлі рішень XXVII з'їзду КПРС і XXVII з'їзду Компартії України.

2. Про бюджет Українського товариства глухих на 1986 рік і виконання бюджету за 1985 р.

3. Інформацію про роботу президії Центрального правління УТОГ у період між IX і X пленумами.

3 доповіддю по першому питанню порядку денного виступив голова президії Центрального правління УТОГ товариш Шпак Петро Прокопович.

В обговоренні доповіді виступили товариші: С. П. Комісарова — голова Чернівецького обласного відділу УТОГ, П. М. Меркатун — директор Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт», В. М. Корнак — тракторист колгоспу «Зоря комунізму» Чортківського району Тернопільської області, С. І. Кравченко — директор Кіровоградського УВП, М. Г. Опришко — слюсар-інструментальник Роменського УВП УТОС Сумської області, Т. Г. Сезонова — заступник Генерального директора Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» з виховної роботи, В. А. Водолазкий — бригадир тракторної бригади колгоспу імені Леніна Кременського району Ворошиловградської області, Т. І. Орехов — директор Запорізького УВП, Л. Д. Крижанівський — начальник Спеціального проектно-конструкторського технологічного бюро УТОГ, В. І. Колосов — директор Єнакієвського УВП, Т. І. Криволапов — заступник директора Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» з виховної роботи.

З заключним словом на пленумі виступив П. П. Шпак.

По першому питанню порядку денного пленум прийняв відповідну постанову.

3 доповіддю «Про бюджет Українського товариства глухих на 1986 рік і виконання бюджету за 1985 рік» на пленумі виступив головний бухгалтер Центрального правління УТОГ товариш Бабенко Михайло Степанович. Пленум затвердив виконання бюджету за 1985 р. по прибутках і витратах, а також затвердив бюджет Товариства на 1986 рік.

3 інформацією про роботу президії Центрального правління УТОГ у період між пленумами виступив ст. інспектор по контролю виконання і діловодству А. І. Смирнов.

У роботі пленуму взяли участь відповідальні працівники Держплану УРСР, Міністерства соціального забезпечення УРСР та Укрпрофради.

На цьому пленумі закінчив свою роботу.

# ПРИСКОРЮВАТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ПОЛІПШУВАТИ СТИЛЬ УСІЄЇ РОБОТИ

## Доповідь голови президії ЦП УТОГ П. П. Шпака

Товариші! Наш пленум проходить в знаменний час — тиждень тому завершив роботу XXVII з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. Політичне значення XXVII з'їзду КПРС визначається перш за все тим, що він прийняв нову редакцію Програми КПРС, затвердив «Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року», підбив підсумки багатогранної діяльності партії і народу на відповідальному етапі розвитку нашого суспільства, визначив нові рубежі комуністичного творення.

В одинадцятій п'ятирічці зусилля Українського товариства глухих, його Центрального правління, обласних відділів, підприємств і установ УТОГ були спрямовані перш за все на практичне здійснення в Товаристві економічної і соціальної політики КПРС.

У 1981—1985 роках економіка Товариства зробила помітний крок вперед. Обсяг промислового виробництва за цей період зріс на 20,9 процента при завданні п'ятирічного плану — 8,7 процента, а продуктивність праці підвищилася на 20,8 при 7,5 процента за розрахунками.

Понад прийняті на початку п'ятирічки річні плани виготовлено продукції на 28,2 мільйона карбованців. Одними з перших виконали завдання п'ятирічного плану Сімферопольське, Сумське, Херсонське та інші підприємства. З завданнями п'ятирічки і плану 1985 року справилися всі підприємства й об'єднання.

Виконано значний обсяг нового будівництва за минулий рік по програмі капіталь-

ні п'ять років. В розвиток нашого Товариства вкладено близько 35 мільйонів карбованців, в тому числі на здійснення будівельно-монтажних робіт — 23,8 млн. крб. На спорудження житла освоєно 18 млн. крб. Середньомісячна зарплата одного працюючого в Товаристві зросла на 8,2 процента і досягла в 1985 році 171 карбованця.

Позитивні зміни сталися і в інших сферах громадського життя.

Приріст обсягів виробництва в минулому році в порівнянні з 1984 р. становить 4,3 процента, або зріс на 6,8 млн. крб. Продукції вищої категорії якості виготовлено на 23,3 млн. крб., а виробів поліпшеної якості з індексом «Н» — на 5,3 млн. крб. При додатково встановленому завданні по виробництву товарів народного споживання в сумі 1,9 млн. крб. фактично виготовлено такої продукції на 3,03 млн. крб. — швейних виробів, текстильної галантереї, білизняного трикотажу, меблів та іншої продукції.

Президія і апарат Центрального правління протягом року систематично і принципово аналізували роботу підприємств і організацій, намагалися своєчасно надавати необхідну допомогу, щоб не допустити зривів у виконанні планових завдань. Однак вжиті заходи не завжди виявлялися достатніми, а на підприємствах не скрізь використовували наявні можливості для прискорення інтенсифікації виробництва і виконання народногосподарських планів. Внаслідок прорахунків у плануванні, незбалансованості обсягів виробництва і матеріальних ресурсів, а також через низький рівень організації праці в окремі місяці порушувалася ритмічність робо-

ти Дрогобицького, Комунарського та інших підприємств.

Необґрунтовано змінювалися і встановлювалися без зв'язку з реальними можливостями місячні плани з обсягу виробництва, реалізації продукції, прибутку та інших показників на Лебединському, Запорізькому, Івано-Франківському та інших підприємствах. Через низьку організацію праці і не вжиття заходів для усунення недоробок, зв'язаних з освоєнням і запуском у виробництво нових моделей курток, Харківське УВП-2 не справилося в грудні з планом НЧП, випуску товарної продукції і реалізації готових виробів, а також з планом по номенклатурі, що призвело до невиконання підприємством річного плану в цілому по виробництву курток спортивних.

Лубенське УВП внаслідок допущеної безконтрольності за станом економічних показників не виконало завдання по зниженню собівартості продукції, внаслідок чого втратило право на одержання по підсумках роботи за рік зарезервованої 30-процентної суми премій з поточного преміювання.

У цілому в Товаристві суттєво поліпшилось становище в питаннях преміювання і використання фонду матеріального заохочення. Однак Дрогобицьке, Ровенське, Лебединське, Котопольське та інші УВП кошти на заохочення переможців соціалістичного змагання в минулому році використали лише наполовину, а на ряді інших підприємств допустили випадки переплат премій робітникам, ІТП та службовцям.

Відчутний вплив на досягнення позитивних результатів виробничо-господарської діяльності справила цілеспрямована робота по

прискоренню впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу, що є одним з основних факторів підвищення ефективності виробництва. В цілому по Товариству впроваджено 120 заходів з нової техніки, 320 — з наукової організації праці, використано 455 раціоналізаторських пропозицій з загальним економічним ефектом близько 1 млн. крб.

Впровадження зазначених заходів дало можливість умовно вивільнити 85 чоловік і довести рівень охоплення робітників механізованою працею до 60 процентів.

У минулому році підприємствами УТОГ одержано понад 400 одиниць нового технологічного обладнання. Разом з тим завдання наявного устаткування на багатьох підприємствах все ще незначне. Так, коефіцієнт змінності роботи обладнання на Сумському УВП становить 0,8, Херсонському — 1,0, Слов'янському філіалі Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» — 1,2. Недостатньо використовується обладнання інструментальних цехів Одеського і Донецького об'єднань, Ворошиловградського УВП та інших підприємств.

У питаннях розвитку науково-технічного прогресу ефективно працюють інженерні служби Запорізького, Єнакієвського, Харківського УВП-1, Одеського виробничого об'єднання «Електромагніт» та інших. Так, на Запорізькому УВП від впровадження заходів технічного прогресу одержано ефект понад 100 тисяч карбованців. Тут постійно проводяться роботи з модернізації виробленої продукції і розробки нової. Як наслідок, всі вироби підприємства віднесені до найвищої категорії якості.

На Єнакієвському УВП економічний ефект від впровадження заходів з нової техніки становить близько 50 тисяч карбованців, у тому числі від впровадження нового технологічного поточку опорядження меблів одержано понад 20 тисяч карбованців.

Певний внесок у прискорення науково-технічного прогресу в Товаристві робить СПКТБ УТОГ, розробляючи засоби механізації, технологічні процеси, норми витрат сировини і матеріалів та іншу технічну документацію. У 1985 році дещо поліпшилось впровадження розробок СПКТБ з механізації виробничих процесів. Разом з тим, як і раніше, так звані вузьким місцем у впровадженні розробок бюро продовжує залишатися виготовлення спроектованого ним нестандартизованого обладнання. Так, до цього часу на КДВО «Контакт» з різних причин не виготовлено: лінію фанерування кромок для Дрогобицького УВП, різьбючі блоки для розпуску електротехнічної сталі на Запорізькому УВП, роликіві ножиці для Харківського УВП-1 та ін. Крім того, мають місце непоодинокі випадки неякісного виготовлення об'єднаннями «Контакт» нестандартизованого обладнання для підприємств Товариства.

Для поліпшення цієї роботи і дальшого прискорення впровадження у виробництво розробок СПКТБ президія Центрального правління УТОГ передбачає залучити, починаючи з 1987 року, Ворошиловградське і Запорізьке УВП, Донецьке і Одеське об'єднання до виготовлення засобів меха-

нізації на першому етапі для власних потреб, а надалі — і для інших підприємств Товариства.

Впроваджуючи нову прогресивну технологію, засоби механізації, ми повинні з їх допомогою забезпечити, як передбачено Основними напрями економічного і соціального розвитку СРСР 1986—1990 рр. і на період до 2000 року, 75—80 процентів приросту потреби в сировині, матеріалах, паливі та енергії за рахунок ощадливого використання цих ресурсів.

У минулому році тривала робота по дальшому оновленню асортименту продукції. На підприємствах проведено технологічну підготовку і освоєно 55 нових виробів і моделей одягу. Питомо вага продукції найвищої категорії якості в загальному обсязі виробництва, що підлягає атестації, становить в цілому по Товариству понад 38 процентів. Ворошиловградське, Бродівське, Полтавське № 2 і Запорізьке УВП виконали умови республіканського соціалістичного змагання і представлені до присвоєння звання «Підприємство (об'єднання) високої якості продукції».

Однак на ряді підприємств недостатньо проведена робота у цьому напрямку. Мало місце недоотримання технологічних процесів і відступів від стандартів. Як наслідок, в 1985 році на адресу Товариства надійшла 31 рекламація, за що сплачено 16 тисяч карбованців штрафу. Головними постачальниками бракованої продукції були Дрогобицьке, Ужгородське № 1, Черкаське, Комунарське, Івано-Франківське, Сімферопольське та інші підприємства.

(Закінчення на 2 стор.)

\* Доповідь друкується з деякими скороченнями.

# ПРИСКОРЮВАТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ПОЛІПШУВАТИ СТИЛЬ УСІЄЇ РОБОТИ

(Закінчення. Початок  
див. на 1 стор.)

Основними причинами випуску бракованої продукції в більшості випадків стала незадовільна робота служби ВТК і втрата окремих працівниками почуття відповідальності за належне виконання посадових обов'язків. Так, через порушення вимог стандарту по маркування готових швейних виробів підприємствами прийнято 10 рекламатій, хоча для усунення зазначеного дефекту ніяких додаткових капіталовкладень не потрібно.

У сучасних умовах, як підкреслюється в Подільській доповіді ЦК КПРС, на перший план нашої практичної діяльності висувається проблема докорінного поліпшення якості виробів. Настав час випускати продукції не тільки більше, але й кращої якості, досягти світового рівня. Враховуючи це, підприємствам УТОГ необхідно здійснити додаткові практичні заходи, що дали б можливість суттєво перевищити планові завдання по збільшенню виробництва продукції вищої категорії, освоїти нові види і поліпшити якісні характеристики виробів низьковольтної апаратури, товарів народного споживання та ін.

У боротьбі за підвищення якості продукції керівникам підприємств слід приділяти увагу формам організації виробництва, що позитивно зарекомендували себе, зокрема ширше розгорнути соціалістичне змагання за звання «Кращий за професією», «Відмінник якості», за право працювати з особистим клеймом, постійно піклуватися про правильне застосування заходів морального і матеріального заохочення, за досягнення високих якісних показників. Треба скрізь створити обстановку, що спонукала б людей дорожити честю марки, берегти свою трудову репутацію і в той же час нетерпимо ставитися до бракоробів.

Необхідно, щоб вся продукція, яку випускає Товариство, була тільки відмінної якості. Це гасло повинно стати неодмінним правилом роботи кожного трудового колективу УТОГ, девізом міжцехового, бригадного та індивідуального соціалістичного змагання на підприємствах Товариства.

Немаловажним фактором дальшого зміцнення трудової, виробничої і технологічної дисципліни є впровадження в практику роботи технічно обгрунтованих норм виробітку. До всіх підприємств були доведені завдання по зниженню трудомісткості виробничої програми, що дало можливість дещо поліпшити цю справу.

Разом з тим є підприємства, на яких цій діяльності не приділяють належної уваги. Так, на Ровенському УВП середній процент виконання норм виробітку становить 166,5 процента. Це говорить про те, що на підприємстві більше половини робітників-вирядників виконують змінні завдання на 150 процентів і вище в той час, як рівень технічно обгрунтованих норм виробітку становить 80 процентів. Це говорить про те, що якість технічно-

го нормування праці на Ровенському УВП вкрай низька.

Цю роботу необхідно різко поліпшити також на Полтавському № 1, Дрогобицькому УВП, а також в Київському і Донецькому виробничих об'єднаннях.

Дальше підвищення ефективності виробництва і поліпшення кінцевих якісних показників нашої діяльності знаходиться в прямій залежності від створення необхідних умов праці і побуту робітників. За минулий рік на виконання заходів з охорони праці витрачено близько 300 тисяч карбованців. Проведено ате-стацію керівних та інженерно-технічних працівників і службовців підприємств, об'єднань, голів обласних відділів УТОГ на знання ними інструкцій, норм і правил техніки безпеки. Однак, незважаючи на вжиті заходи, на Львівському швейному підприємстві «Силует», Чернівецькому, Білоцерківському, Івано-Франківському, Комунарському УВП, а також в Донецькому і Київському об'єднаннях умови праці все ще не відповідають вимогам і нормам техніки безпеки.

Не на належному рівні і нерегулярно проводиться оперативний контроль І і ІІ ступеня в Донецькому і Одеському об'єднаннях, Запорізькому, Харківському УВП-2 та інших. До журналі контролю тут заносять записи, що не мають ніякого відношення до охорони праці, в той же час відсутні помітки про виконання проведених заходів. Контроль по охороні праці на цих підприємствах ведеться без участі громадських інспекторів. За ці та інші недоробки на вищому ступені оперативного контролю на рівні Центрального правління УТОГ і Республіканського комітету профспілки директору Харківського УВП-1 Каталимову В. М. і головному інженеру Запорізького УВП Радченку В. П. оголошено догани, а директору Запорізького УВП Орехов Т. І. суворо попереджений.

Недостатньо ефективно здійснюється профілактична робота по попередженню виробничого травматизму наявними в Товаристві пересувними лабораторіями з охорони праці. Це перш за все стосується впровадження ГОСТів і стандартів підприємства з охорони праці, проведення перевірок на загазованість, шум, вібрацію, освітленість та інших параметрів. Мають місце випадки використання спецавто-транспорту зазначених лабораторій не за призначенням.

Товариші! На попередніх пленумах в минулому і позаминулому році ми говорили про необхідність більш ошатного використання матеріальних, сировинних і паливно-енергетичних ресурсів. Однак, враховуючи, що становище на краще змінюється повільно, необхідно ще раз підкреслити: економія, бережливість, раціональне використання нагромаджених виробничих фондів — наш найближчий і досить суттєвий резерв, вирішальна умова підвищення ефективності нашого господарювання.

За минулий рік ми одержали економію 120 тонн умовного палива, що становить 0,7 процента від загальної потреби, електроенергії — 763 тисячі кіло-

ват-годин або 2,5 процента, теплоенергії — 1440 Гкал або 0,78 процента, понад 250 тонн прокату чорних металів та ін.

Разом з тим, у питаннях підвищення ефективності використання цих ресурсів мають місце і недоробки. Через відсутність належного контролю з боку інженерних служб підприємств і ЦП УТОГ, низького рівня обліку і звітності та несвоєчасного перерозподілу іншим споживачам допущено втрату електроенергії Снаківським і Комунарським УВП — по 38 тисяч кіловат годин кожним, Харківським УВП-1 — 20, Львівським швейним підприємством «Силует» — 15, Миколаївським об'єднанням УТОГ — 39 тис. кіловат-годин електроенергії.

На деяких підприємствах недостатньо велася робота по зменшенню норм витрачання електроенергії; внаслідок чого утворилася значна її економія — на Комунарському УВП — 27, Снаківському — 22, Дніпропетровському УВП — 14 процентів від загальної потреби.

Не виконували завдань з економії паливно-енергетичних ресурсів в окремі періоди року Кіровоградське, Дрогобицьке, Білоцерківське та інші УВП.

Всі ці недоробки свідчать про те, що ще не скрізь здійснюється цілеспрямована програма з економії паливно-енергетичних ресурсів, допускається безгосподарність, не пред'являється достатня вимогливість до працівників, які відповідають за цю ділянку роботи.

У 1985 році президія Центрального правління продовжувала спрямовувати свої зусилля на поліпшення стилю і методів керівництва, добір, розстановку і виховання кадрів. В жовтні минулого року ми детально проаналізували цю роботу на пленумі ЦП УТОГ і накреслили конкретний план дій на найближчий період. Коротко можна констатувати, що за минулий рік якісний склад керівних працівників і спеціалістів дещо поліпшився. На один процент знизилась плінність кадрів, близько 500 чоловік здобули нові спеціальності і понад 2,5 тисячі трудівників підвищили свою кваліфікацію.

Здається ніби й не погані показники. Але якщо їх проаналізувати глибше, то побачимо, що становище з кадрами викликає серйозну тривогу.

Про те, що Товариству необхідні власні інженерно-технічні кадри з числа глухих розмов немало, але їх підготовкою ми займаємося ще незадовільно. Як показує практика, в останній час ми стикаємося з відсутністю необхідних кадрів з числа глухих навіть при доборі кандидатів на такі спеціальні посади, як заступники директорів УВП з виховної роботи і голови обласних відділів УТОГ. А якщо подивитися ширше, то побачимо, що в Товаристві сьогодні вакантні або зайнято випадковими людьми чимало посад інструкторів об'єднань УТОГ, директорів районних культурно-виховних гуртожитків, інженерів з реабілітації і т. д. Причина тут не в тому, що з глухих взагалі нікого висувати на ці посади, а в тому, що до цього часу ми погано займаємося форму-

ванням резерву кадрів з числа нечуючих, його навчанням і вихованням.

Далі. На підприємствах УТОГ питома вага глухих у загальній кількості працюючих становить лише 58 процентів, а на підприємствах — менше 50, в тому числі на Комунарському УВП — 38, Снаківському, Сумському, Кіровоградському, Запорізькому УВП і Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагіт» — від 44 до 49 процентів.

Одна з причин такого становища полягає в тому, що в останні роки ми практично не займалися питаннями навчання глухих випускників спеціалізованих робочих спеціальностей і залученням їх на цій основі на наші підприємства. Якщо в 1970 році на підприємствах було глухих учнів понад 800 чоловік, то в минулому році їх кількість становила 400, хоч кількість випускників спеціалізованих за ці роки не зменшилась.

Товариші!

Виконуючи рішення квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС, у Товаристві минулого року повсюди приділялась увага зміцненню трудової дисципліни і вихованню, а також збереженню соціалістичної власності. Зменшилась кількість відпусток з дозволу адміністрації, а також прогулів. Разом з тим, в 1985 році різко зросли цілоденні простой в Одеському об'єднанні «Електрик» і Кіровоградському УВП, що відповідно становлять 600 і 354 людно-днів, чого не було в 1984 році.

На ряді підприємств ослаблено виховну роботу і знижено вимогливість до порушників трудової дисципліни, не проводилась необхідна профілактична робота по утворенню здорового способу життя. Через це були затримані в громадських місцях і доставлені в медветверезники 113 чоловік, в тому числі з Кіровоградського УВП — 18, Ворошиловградського — 11, Дніпропетровського — 11, Комунарського — 10, Снаківського УВП — 5 чоловік. До порушників не скрізь вживали передбачені законодавством заходи впливу у виді штрафів, позбавлення премії, переносу відпустки на зимовий період. Подібні факти мали місце на Ровенському, Харківському УВП-1 та інших.

Робота обласних правлінь за новою формою планування дала можливість зосередити зусилля на розв'язанні тих питань, які залишалися осторонь поля зору. Виконуючи рекомендації Центрального правління, всі обласні відділи надавали методичну і практичну допомогу низовим відділам, первинним організаціям. Необхідність виконання цих планів змусила багатьох працівників обласного масштабу, схильних більше до ролі нещадних контролерів, ніж помічників, засукати, що називається, рукави, і працювати, на практиці навчаючи організаційному мистецтву голів міжрайвідділів і одночасно навчатися самим.

Досить ефективний спосіб надання практичної допомоги районним клубам знайдено Житомирським облас-

ним відділом. Тут всі обласні заходи — семінари, показові вечори, візні засідання президії проводяться по чергово у всіх клубах

області. Цілком закономірно, що таке становище зобов'язує не тільки добре підготувати захід, але й привести в належний порядок приміщення і, що не менш важливо, підтягнутися самому, настроїтися на підвищення результативності своєї праці.

Починаючи з листопада минулого року, в Товаристві повним ходом йде звітно-виборна кампанія. Прошли збори в первинних організаціях, завершилися конференції в міських, районних і міжрайонних відділах, розпочалися обласні звітно-виборні конференції.

Звіти і вибори — це підбиття підсумків роботи за певний період часу, співставлення досягнутих результатів праці з наміченими раніше планами. І чим серйознішою, діловитішою

буде розмова, тим успішніше піде робота правління в наступному періоді. Більшість керівників і активу на місцях саме з таким підходом проводять звіти і ви-

бори. В доповідях йде об'єктивний аналіз виконаної роботи, а в ході їх обговорення — народжуються конкретні пропозиції, спрямовані на поліпшення діяльності Товариства, звучить критика і самокритика. Ряд обласних відділів, зокрема, Миколаївський, Полтавський та інші оперативно розглянули на засіданнях своїх президій хід звітно-виборної кампанії.

Однак такий діловий стиль властивий далеко не всім. В первинних організаціях Вінницької області нерідко переносили строки зборів від одного до десяти днів, а графік конференцій міжрайвідділів було затверджено навмання, оскільки низові організації подали свої графіки з великим запізненням.

Звітні доповіді деяких голів первинних і районних організацій Тернопільської області носили формальний характер, не відображали всієї роботи, яка проводилася в організаціях. Відповідно постанови таких зборів вийшли неконкретними і здебільшого складаються з одного-двох пунктів. При цьому жодні з зборів у Тернопільській області не обслужено культзаходом.

На низькому рівні оформлено звітні документи і в районних організаціях Полтавської області, що теж свідчить про не зовсім серйозне ставлення до підготовки і проведення зборів у колективах і недостаттій контроль за ходом звітної кампанії з боку обласного відділу.

Вже сам по собі факт того, що перераховані недоробки мають місце, є негативним. Ще гірше, коли в ході звітів і виборів грубо порушується Статут УТОГ, що викликає закономірні скарги членів Товариства. Так, з порушенням елементарних статутних вимог пройшли цехові збори у Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт». Центральне правління вка-

зало на це голові первинної організації УТОГ об'єднання «Контакт» тов. Філянину.

Вибори в Товаристві повинні проходити на будь-якому рівні у суворій відповідності з Статутом УТОГ.

У минулому році велику увагу було приділено поліпшенню ідеологічної і культурно-виховної роботи серед членів УТОГ. На честь 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні колективи самодіяльної народної творчості Товариства взяли участь у Всесоюзному фестивалі, присвяченому цій знаменній даті. Чимало колективів і учасників удостоєно почесних нагород Оргкомітету. В рамках фестивалю проведено виставку творів самодіяльної художньої творчості і республіканський конкурс любительських фільмів.

З метою дальшого вдосконалення самодіяльної творчості серед нечуючих в дванадцятій п'ятирічці планується розширити кількість наявних у школах-інтернатах дитячих гуртків художньої самодіяльності і спортивних секцій на кошти Товариства.

Разом з тим в ряді місць поки що більше турбуються про саму роботу, а про її видимість, в результаті чого слідом за благополучною інформацією обласного відділу про добре поставлену політико-виховну і культурно-масову роботу до Центрального правління надходить скарга від членів УТОГ, в якій відображено справжню картину справ. Так, в жодному зі звітів Вінницького, Дніпропетровського, Львівського, Полтавського і Тернопільського обласних відділів немає самокритики. Хоча б для видимості.

У той же час більшість скарг, що надходить з цих областей, зачіпають саме питання низької якості роботи культзакладів, недостатньої виховної роботи в гуртожитках і поганій організації спортивних заходів.

У новій п'ятирічці Українському товариству глухих належить збільшити обсяг виробництва товарної продукції з 165,5 до 182 мільйонів карбованців, на 6,4 процента підвищити продуктивність праці, до 65 процентів підняти рівень охоплення робітників механізованою працею, завершити реконструкцію республіканського Палацу культури, Дніпропетровського і Ужгородського УВП-2.

Разом з тим, у цей період належить виконати значний обсяг робіт з інших напрямків організаційної і господарської діяльності Товариства, який передбачений планом економічного і соціального розвитку УТОГ на 1986—1990 роки, що складається з 12 цільових комплексних програм.

Дозвольте висловити впевненість, що апарат Центрального правління, обласні відділи, установи і підприємства УТОГ докладуть усіх зусиль, щоб забезпечити своєчасне і якісне виконання всіх завдань по дальшому розвитку Товариства, які витікають з рішень XXVII з'їзду КПРС і передбачені цільовими комплексними програмами на дванадцятю п'ятирічку.

## СПАСИБІ ТОБІ, ПАРТІЄ!

1986 рік — рік XXVII з'їзду КПРС, перший рік дванадцяті п'ятирічки — впевнено взяв старт. З перших його днів колектив нашого цеху взяв курс на ефективну роботу, на підвищення якості продукції і продуктивності праці, зміцнення технологічної дисципліни і раціонального використання сировини, матеріалів та електроенергії.

Робітники цеху, як і всі радянські люди, з великим задоволенням зустріли програмні документи партії, схвалені XXVII з'їздом КПРС. Вони відкривають перед нашою країною широкі перспективи дальшого економічного і соціального розвитку, зміцнення її оборонної могутності.

Ми раді від того, що зустріли XXVII з'їзд партії добрими трудовими подарунками. Колектив цеху успішно

справився з взятими соціалістичними зобов'язаннями одинадцяті п'ятирічки, достроково виконав план двох місяців 1986 року, ударно попрацював на комуністичному суботнику, присвяченому XXVII з'їзду КПРС. Зароблені гроші під час «червоної суботи» ми перерахували у Фонд дванадцяті п'ятирічки.

Спасибі тобі, партіє, за мир на землі!

**В. БОНДАРЕНКО,**  
майстер дільниці намотування котушок Запорізького УВП.

## Творчий звіт з'їзду

Незадовго до початку роботи форуму комуністів у Кам'янець-Подільській спецшколі-інтернаті відбулося велике свято — фестиваль художньої самодіяльності, присвячений зустрічі XXVII з'їзду КПРС.

До цієї знаменної події всі учні, починаючи з першокласників, підготували виставку декоративно-прикладного мистецтва. Для оцінки і відбору кращих робіт була створена комісія в складі директора і завіча спецшколи-інтернату тт. Федорової Г. А. та Снявської В. В., директора Кам'янець-Подільського УВП Мигалія Г. Г., директора та художнього керівника будинку культури УТОГ тт. Іванічек Г. М. і Рудюк О. І.

На виставках у кожному класі можна було побачити: малюнки, вишивки, в'язання, аплікації (з матерії, кабелю, двонитки, паперу, природного матеріалу — листя, соломи та ін.), різьбу та випалювання по дереву, м'які іграшки.

Найкращі роботи комісія відбрала для експозиції на загально-шкільній виставці, що діє постійно і поступово оновлюється. Виставка кожного класу відзначалася своїм задумом, оригінальним почерком.

Серед відібраних робіт колективна аплікація учнів I класу з матерії разом з вишивкою «Хай завжди буде сонце!», колективна робота 3-го класу «Колісниця миру», композиція «Будова БАМ» (4 клас), аплікація учениці 5 класу Л. Салейської «Щасливе дитинство». Перелічити всі хороші роботи просто немає змоги.

Після перегляду класних виставок і відбору робіт на загально-шкільну відбувся урочистий концерт, підготовлений учнями спільно з вчителями. Відкрила його читанням уривку з поеми В. Маяковського «Ленін» директор спецшколи-інтернату Г. А. Федорова.

Відмінно продумана різноманітна концертна програма закінчилася спільним виконанням пісні «Хай завжди буде сонце!»

**Н. БЕЛЬДЯЄВА,**  
інструктор Хмельницького облвідділу УТОГ.

## В ЄДИНІЙ ШЕРЕНЗІ

Вагому частку праці в розвитку економіки міста Прилуки і району вносять нечуючі трудівники. Більшість з них, що працює на підприємствах, достроково виконала соціалістичні зобов'язання одинадцяті п'ятирічки, з високими показниками зустріла знаменну дату в житті країни — XXVII з'їзд КПРС.

Приклад високопродуктивної праці показують у ці дні робітничі швейної фабрики: Соловей Тамара Михайлівна, Норещ Ганна Тимофіївна, Невідома Ніна Григорівна, Совершенна Катерина Михайлівна та Щербак Любов Миколаївна.

У рахунок жовтня 1988 року трудиться нечуючий Михайло Клименко, а на виробничому календарі Івана Павлика з ливарно-механічного заводу вже сі-

чень 1987 року. Вагомих результатів у роботі домоглися робітники меблевого комбінату Микола Якович Козачков, Микола Павлович Норещ та Зоря Львович Хейфець.

У нашій країні створено всі умови для людини як у праці, так і в духовному розвитку. Комуністична партія турбується про гармонійне зростання членів нашого суспільства, збагачення їх внутрішнього світу. Важливе місце у вихованні радянських людей відводиться культурно-освітнім закладам.

Прилуцький міжрайонний Будинок культури глухих та бібліотека проводять тематичні вечори, читачькі конференції, вечори трудової слави, усно-мімічні журнали, диспути та зустрічі з

видатними людьми міста та району

Нещодавно в культзакладі відбулася зустріч нечуючих з демобілізованими воїнами Радянської Армії, які виконували свій міжнародний обов'язок в Афганістані.

Нечуючі йдуть до Будинку культури не тільки для того, щоб відпочити, а й дізнатися про щось цікаве, збагатити свої знання, пізнати нові героїчні сторінки життя радянських людей.

Напередодні міжнародного жіночого дня вони зустрілися тут з делегатом XXVII з'їзду Компартії України Черевко Валентиною Сергіївною.

**С. ТОЙМЕНЦЕВА,**  
директор Прилуцького будинку культури.  
Чернігівська область.

## Зустріч з літератором

Нещодавно у Криворізькому будинку культури відбулась зустріч з поетом-сатириком, відповідальним секретарем міського літературного об'єднання «Рудана» Яковом Ксенофонтовичем Браницьким.

Яків Ксенофонтович розповів нечуючим про створен-

ня літературного об'єднання, котре вже відзначило своє двадцятип'ятиліття. Читало теплих слів адресував він своїм братам по перу, — ветеранам і початківцям, письменникам, людям з різним життєвим і літературним досвідом.

Я. Браницький прочитав

деякі свої фейлетони, мініатюри, гуморески, у яких гостро висміює бюрократизм, хабарництво, чванство та інші вади.

Зустріч пройшла у теплій, невимушеній обстановці.

**С. КОЗИНЕЦЬ,**  
м. Кривий Ріг.

## У ГОСТЯХ — ВОЇНИ

Цікаво пройшов вечір, присвячений Дню Радянської Армії і Військово-Морського флоту СРСР у Дрогобицькому будинку культури. В гості до нечуючих, на наше запрошення, з м. Львова приїздили воїни зі своїм командиром, ветераном Збройних Сил СРСР К. Г. Ващенком. Вони розповіли про армійські будні — нелегку, але почесну

службу захисників нашої Вітчизни.

Виконанням пісень, поетичних рядків зачарували нечуючих трудівників учасники художньої самодіяльності Будинку культури І. Гіряк, Л. Манжак, В. Балабанов, а також вокально-інструментальний ансамбль «Гама» під керівництвом М. Ю. Огара.

Змістовна програма тема-

тичного вечора продовжилась «Конкурсом веселих і кмітливих», в якому взяли участь гості — учні Дрогобицького професійно-технічного училища № 15. На завершення відбулися танці.

Багато радісних зустрічей, доброї настрою і творчої піднесеності подарували учасникам свята цей вечір.

**І. ЦЕЛЕНЬ,**  
художній керівник Будинку культури.  
Львівська область.

## ХЛІБ — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Запашний хліб порізано на скибки... Його завжди доволі на столі у шкільній їдальні, а якщо комусь він припаде до смаку, то черговий учень ще принесе. Тепер на скибку хліба трохи по-іншому дивляться старшокласники Калуської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей. Тепер — це після екскурсії на Калуський хлібозавод, яку недавно здійснили учні 9—11 класів.

Зараз вони чіткіше уявляють собі шлях хліба від по-

ля до магазину, до їхнього столу.

— Хліб дається нелегко, — каже комсорг дев'ятого класу Галя Захарчук, — а ми до нього були просто неуважними. Тобто дуже рідко задумувались, як багато людей докладає до нього рук, своєї праці.

Звичайно, учні знали і раніше багато про хліб, про нелегку працю хліборобів, бо й самі інколи допомагають батькам збирати урожай. Та й у школі про це немало говориться. І все ж екскурсія до хлібопекарів

вийшла цікавою і повчальною.

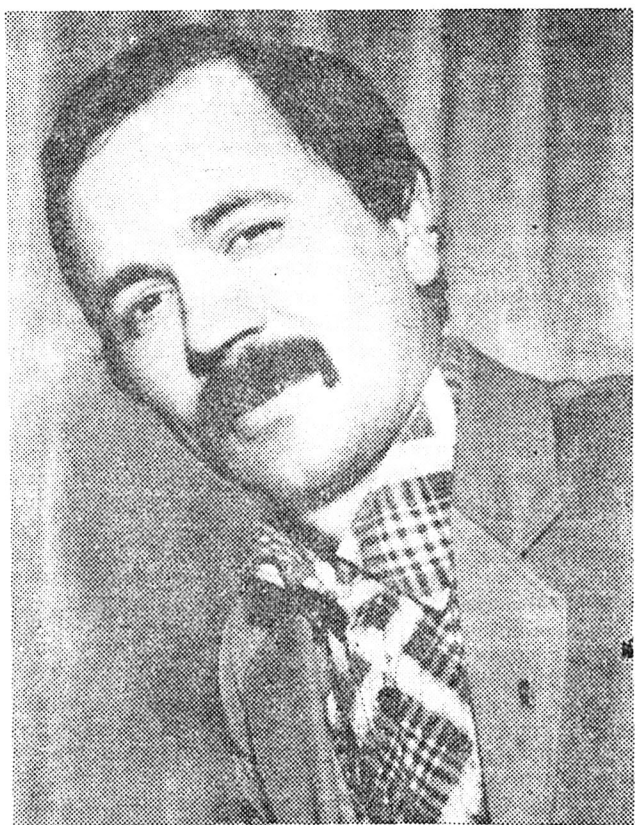
Учні побачили як випікається хліб, спостерігали за роботою автоматів, механізмів, печей, познайомились з працею людей, захоплювались їх вправними і чіткими діями. Розмовляли з робітниками, розпитували про умови праці. І, звичайно ж, скуштували свіжоспеченого, ще гарячого, запашного, смачного хліба.

Обрати професію для глухого чи слабочуючого справа нелегка, бо природа поставила свої перешкоди і

дещо обмежила цей вибір. Через рік-другий наші учні закінчать школу, але вони вже тепер задумуються над своїм майбутнім. Тому і під час відвідин хлібозаводу і при обговоренні екскурсії вони оцінювали чи підійде їм ця праця.

Та головне те, що старшокласники одержали наочний урок — хліб треба берегти, бо він — всенародне добро. Це праця великої кількості людей Радянської країни — селян і робітників.

Хліб — всьому голова.  
**В. СЕЛЕЗІНСЬКИЙ,**  
вихователь Калуської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей.  
Івано-Франківська область.



Сумлінним ставленням до своїх виробничих обов'язків, високою відповідальністю за доручену справу зарекомендував себе у колективі підприємства член компактної групи Дніпропетровського машинобудівного заводу слюсар-інструментальник Олег Олександрович Науменко.

Йому присвоєно почесне звання «Ударник комуністичної праці», «Ударник одинадцяті п'ятирічки».

Олег Олександрович — активіст громадського життя колективу, палкий прихильник спорту.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

## УДАРНИК, ПРАЦЕЛЮБ

Понад двадцять років працює Іван Яшук на Старо-Краматорському машинобудівному заводі імені Серго Орджонікідзе. Спочатку був обрубником сталевих литва, а потім опанував суміжну професію електрозварника і вирішив трудитися за цим фахом постійно.

Високу оцінку праці Івана Яшука дають начальник сталеливарного цеху С.

Юнак і голова цехкому В. Горбенко.

— Ударник комуністичної праці виконав завдання одинадцяті п'ятирічки ще до 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Його портрет занесено на заводську Дошку Пошани.

**З. СЕЛЕЗНЬОВ,**  
Донецька область.

## Тверезість — норма життя УСІЄЮ БРИГАДОЮ

У ці дні ми, робітничі бригади № 5 Білоцерківського УВП, працюємо з повною віддачею сил. Слова, що прозвучали з трибуни XXVII з'їзду КПРС, викликали у нас високе трудове піднесення. Тому кожну трудову хвилину прагнемо використати сповна. Домагаємося і того, щоб поруч не було жодного відстаючого.

А досягти цього можна тоді, коли і до дисципліни, і до поведінки у побуті кожен трудівник ставитиметься з належною відповідальністю. Адже зрозуміло всім, що чим менше порушень дисципліни, п'яниць, тим вищим стають трудові здобутки.

Нещодавно на нашому підприємстві створено первинну організацію добровільного товариства тверезості. Наша бригада у повному складі вступила у товариство, бо кожен член колективу добре розуміє, що боротися за здоровий побут треба разом, усією бригадою. Всі ми — жінки-матері і добре знаємо до чого призводить пияцтво, як воно позначається на сімейних взаєминах. Тому закликаємо всіх наслідувати приклад нашої бригади.

**В. ГОРБАНЬ,**  
швачка-мотористка Білоцерківського УВП.  
Київська область.

## За викорінення пияцтва

Як про своєчасний і необхідний захід говорилося на загальних зборах колективу підприємства про створення первинної організації товариства тверезості. Це підтвердили і заяви більшості присутніх, котрі вступили у товариство.

Директор УВП М. Т. Музичук, виступаючи на зборах, розповів членам УТОГ про завдання по подоланню пияцтва та алкоголізму. Він наголосив на тому, що колективу потрібно не припиняти боротьбу проти тих, хто схильний до вживання алкогольних напоїв, дома-

гатися повного викорінення пияцтва.

За оздоровлення побуту нечуючих трудівників вступили також Є. А. Січкар, А. Ю. Похилук та інші. Вони закликали повсюдно боротися з тими, хто, одурманюючи себе алкоголем, порушує громадський порядок, призводить до розладу у сім'ях.

Робітники і службовці повністю схвалили намічені на зборах заходи.

**Г. КРАВЧЕНКО,**  
заступник директора Ровенського УВП.  
з виховної роботи.

## НЕ СТАРІЮТЬ ВЕТЕРАНИ

У місті над Бугом завершився третій шахово-шапковий фестиваль Вінницького об'єднання УТОГ, що пройшов на високому організаційному рівні.

Ще за два тижні до старту оргкомітет змагань здійснив всі необхідні заходи для успішного проведення справжнього свята шахів і шашок. Змагання шанувальників «гімнастики розуму» відкрила голова обласного відділу В. С. Николаєнко. Вона привітала учасників змагань, побажала їм успішних виступів.

Найбільший склад учасників цього разу зібрав турнір шашкістів, де поруч з ветеранами боротьбу за першість вели і здібна юна зміна. Уявіть самі, що за першість сперечались не менше як чотири учасники.

У бій ішли одні «старіки» і передбачити перемогу кандидата в майстри спорту СРСР Анатолія Бершадя, який останнім часом тримався у затінку, ніхто не спромігся, але він здійснив все задумане і з відмінним

результатом 5 очок з 6 можливих зайняв перший рядок в турнірній таблиці.

Результативно став виступати здібний першорозрядник, учень Піщанської спецшколи-інтернату Леонід Заболотний, який за кращим коефіцієнтом став другим, а його товариші по школі — кандидат в майстри спорту СРСР Іван Горбачик і першорозрядник Микола Пиріжок поділили третє місце.

У жіночому суперництві в цьогорічному сезоні серйозну конкуренцію першорозрядниці з Піщанської спецшколи-інтернату Олені Купрій складає її подруга першорозрядниці Ірина Сікальська. Лише за додатковими критеріями в цей раз вона досягла перемоги. Третьою стала другорозрядниця з Гайсини Галина Захарчук.

Шаховий турнір чоловіків знову в черговий раз виборів неодноразовий чемпіон об'єднання, кандидат в майстри спорту СРСР Олег Метинський. У нього най-

кращий результат серед всіх учасників — 6 очок з 6 можливих.

Не старіє ветеран шахів 68-річний першорозрядник Микола Левчук. От і на цей раз він грав з молодечим запалом і з успіхом виборов друге місце, а третім названо після довгої перерви першорозрядника Анатолія Кривоноса.

Жінки-шахістки змагались у два кола. Ніхто не зміг скласти конкуренції першорозрядниці з Немирова Таїсії Кобилецькій. Другий результат у першорозрядниці Ніни Черномаз, третій — у другорозрядниці Інни Фабіанської з Піщанської спецшколи-інтернату.

У командному заліку серед шахістів перемогли спортсмени Вінницького будинку культури УТОГ, серед шашкістів — дружини колективів Піщанської спецшколи-інтернату.

**Е. ШВАРЦ,**  
мастер спорту СРСР,  
суддя республіканської  
категорії.  
м. Вінниця.



Фрагмент з хореографічної композиції «Слава праці!» у виконанні самодіяльного народного ансамблю танцю «Каблучок» Ворошиловградського будинку культури УТОГ. Фото Й. МІНДЕЛЯ.

## НА ВАШУ КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ КОРИСНА КНИГА

Які види, форми і засоби наочної агітації використовуються в клубі або будинку культури? У чому суть і призначення наочно-художнього і агітаційно-пропагандистського оформлення у клубі? На ці та інші питання знайдуть відповідь читачі, якщо придбають книгу «Наглядная агитация в клубе», випущену у минулому році видавництвом «Профиздат» під редакцією Ю. Д. Красильникова.

Клубна інформація містить у собі заряд пропаган-

дистського, ідеологічного впливу на маси і сприймається клубною аудиторією як факт, що агітує і має пізнавальне значення. Вона служить завданням комуністичного виховання. Тому створення змістовної, дієвої наочної агітації вимагає величезної праці, постійного пошуку.

Звичайно, без високої майстерності, оперативності, почуття міри не можливо по-справжньому ефективно використати наочні засоби у клубі. Потрібно постійно

— і в будні, і в свята — вирішувати не тільки загальні завдання, але й конкретні, повсякденні. Високохудожній смак, вимогливість в цій справі так само важливі, як і в організації будь-якого клубного заходу.

Книга, про яку йде мова, буде корисна при оформленні клубів і будинків культури УТОГ. Вона цінна тим, що в ній, крім того, дано ілюстровані варіанти оформлення прикладної території і фасаду будівлі, вестибюля приміщення, варіанти оформлення бібліотеки тощо.

**Г. БАРВІНЕНКО,**  
голова Білгород-Дністровського міжрайвідділу УТОГ.  
Одеська область.

## ДІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ЖИВОПИСІ

Образи дітей... В розвитку цієї великої для мистецтва теми зробили свій вагомий внесок і українські живописці\*.

Одним з перших професійних художників на Україні, що розробляв дитячу тему, був К. Павлов. У альбомі представлені його роботи «Портрет дочки Дарини» і «Діти художника».

На все життя заповнили образи дітей серце Т. Г. Шевченка. Їх долю Тарас Григорович розглядає на фоні соціальних протиріч. В його творчості дитячі образи, які стали шедеврами вітчизняного мистецтва. Серед них — зображення казахських дітей — байчущів, які змушені були просити

милостиню, щоб врятуватися від голодної смерті.

Чимало українських прогресивних художників у своїх творах прагнули дати привабливі образи дітей з найнижчих верств, стверджуючи тим самим свою любов до народу, піклування про його майбутнє. Це — М. Пимоненко, Н. Кузнецов, Ф. Красицький, Г. Дядченко, Г. Головка, К. Костанді, П. Німус та інші.

Особливої уваги заслуговують образи дітей відомого художника А. Мурашка. До найвищих досягнень українського живопису можна віднести ряд його дитячих і юнацьких портретів, представлених в альбомі. Це, зокрема, «Портрет дівчини в червоній шапочці», «Портрет італійки з дочкою», «Портрет Н. Н. Нестерової».

Натхненням співцем щасливого дитинства в сучас-

ному мистецтві стала Т. Н. Яблонська. Її картину «Літо» можна вважати вершиною втілення художницею дитячої теми.

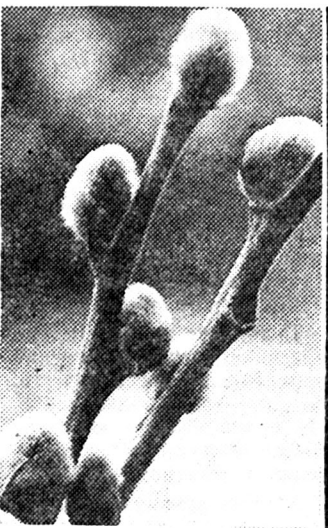
Особливий аспект представляє собою живописна Ленініана, в якій оживають сторінки біографії вождя, пов'язані з дітьми: «У гостях у Леніна» В. Югая, «Нова школа» В. Токарева, «Найдорожчий образ» В. Задорожного.

У живописних творах, вміщених у альбомі, майстри різних художніх напрямів і шкіл втілюють свої уявлення про кращі риси людського характеру — ширість, душевну чистоту, прагнення до краси і доброти.

Цей альбом, що стане добрим подарунком любителям живопису, можна придбати у київському магазині «Мистецтво» та книгарнях обласних книготоргів.

**Л. ЗАХАРКЕВИЧ.**

\* САНОЦЬКА Х. ДІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ЖИВОПИСІ. Альбом. Київ, Мистецтво. Ціна 5 крб. 40 коп.



Провісники весни. Фотоєтюд І. ТОЛОЧКА.

## СЛОВНИК „НАШОГО ЖИТТЯ“

**СТАТУС** (від латинського слова, що означає «стан справ», «положення») — правове положення, стан, сукупність прав і обов'язків громадянина, юридичної особи. Правовий статус громадянина СРСР вміщує основні права і обов'язки, визначені Конституцією Союзу Радянських Соціалістичних Республік. У міжнародному праві — положення, стан. Дипломатичний статус, статус незалежності держави.

У резолюції «Національний досвід в галузі проведення корінних соціальних і економічних перетворень з метою соціального прогресу», схваленій Генеральною Асамблеєю ООН, підтверджується «суверенне і невід'ємне право всіх народів вільно визначати свій політичний статус, здійснювати свій економічний, соціальний і культурний розвиток» («Правда», 1 грудня 1985 р.).

## Змагались школярі

Днями в святково прикрашеному спортивному залі Херсонської спецшколи-інтернату для глухих дітей були проведені змагання «Нумо, хлопці!», в яких взяли участь команди «Спартак» і «Динамо».

Учасникам змагань довелося докласти чимало зусиль для того, щоб успішно впоратись із запропо-

ваними завданнями. А їх було більше десяти, зокрема, підтягування на перекладині, піднімання гіри, стрільба з малокаліберної гвинтівки, комбінована естафета, перетягування канату.

Змагання проходили зі зміним успіхом. Та все ж наприкінці фортуна виявилася прихильною до найбільш підготовлених — команди «Динамо». Її капіта-

ну, учневі одинадцятого класу Олегу Лободі, було вручено Диплом і червону стрічку переможця. Відзначено також і «Спартак».

Варто згадати й те, що в перерві між змаганнями перед присутніми демонстрували свою майстерність гості школи — члени студії бального танцю клубу річковиків імені Шмідта.

**В. КОНОНЕНКО,**  
вчитель Херсонської  
школи-інтернату.

## ПО СТОРІНКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

### Їх подружила Москва

Нечуючий Рудігер Мундт, передовий виробничник з міста Шверін, — нині один з найпопулярніших членів Спілки глухих і слабочучих НДР. Ще б пак, адже йому випала честь у складі делегації Німецької Демократичної Республіки взяти участь у XII Всесвітньо-

му фестивалі молоді і студентів!

Повернувшись з Москви на Батьківщину, Руді, як звуть його товариші по роботі і друзі, — бажаний гість у спеціальних школах, молодіжних таборах, на підприємствах, де працюють члени Спілки. Інтернаціональна дружба молоді, бра-

терство простих людей, боротьба за мир, прапоромцем якої виступає Радянський Союз, — ось теми виступів Р. Мундта.

Редакція журналу «Гемма» вмістила статтю про молодого учасника XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Нижче пропонуємо її короткий виклад.

## НЕЗАБУТНЯ ПОДІЯ

...24 липня 500 делегатів спеціальним поїздом виїхали з Берліна, а наступного дня відбулася зустріч на кордоні СРСР: тисячі жителів Бреста вітали посланців братньої країни, і ми з перших хвилин відчули дружні почуття, гостинність радянських людей.

Сердечна зустріч чекала нас в столиці фестивалю, де ми провели незабутні дні. Посланці НДР мешкали в готелі «Космос». Мене і мою товариша Фреда Мітшке, що взяв на себе обов'язки мімічного перекладача, поселили в номері на 25 поверсі, звідки відкривається захоплюючий вид на величезне місто.

З першого дня розпочалась робота: нас відвідували представники багатьох країн і ми зі свого боку були їх гостями.

І ось яскраве, воістину фантастичне відкриття московського фестивалю. Посланці всіх континентів пройшли кілометри по святко-

вій Москві, тепло зустрінуті її радісними мешканцями. Скрізь, всюди слова: «Дружба! Мир! Фестиваль!» Стадіон імені В. І. Леніна гаряче зустрічає кожну делегацію. Він буквально «вибухнув», коли на доріжці показали юнаки і дівчата Сальвадору, що бореться, героїчного Нікарагуа.

Дні були насичені до краю: дискусії у фестивальних клубах, виступи колективів художньої самодіяльності, змагання, відвідування театрів, концертних залів. Зустрічі на підприємствах. Ми знали, що СРСР під час війни зазнав неймовірно тяжких жертв — загинуло понад 20 мільйонів його синів і дочок. І ось у рік 40-річчя Перемоги радянські люди по-братньому зустрічають посланців німецького народу.

...Коли у нас випадав вільний час, ми гуляли по Москві. Я полюбив це величезне, гостинне місто. Одного разу ввечері на запрошеній людьми Червоної

площі ми з Фредом Мітшке познайомилися з російським глухим, потім до нас підійшов студент з Норвегії, який володів мімічною мовою.

Враження переповнюють мене. Запамяталось все, запам'ятались і зустрічі з канадською делегацією, коли я відповідав на численні запитання про становище глухих в НДР. Ми познайомилися з нечуючим афганцем — він також був делегатом фестивалю. Хіба можна перелічити всі зустрічі — з друзями з СРСР, Чехословаччини, Угорщини, Західного Берліну, Данії...! Так, це було незабутнє свято молоді світу!

А потім знову білоруський вокзал, добрі побажання, і поїзд дружби помчав нас у зворотній шлях...

(Переклад з німецької).

**Редактор**  
**П. БУЛАТОВ**